

SLOVNÍČEK JAPONSKÝCH VÝRAZŮ

V závorce za názvem je uvedena správná výslovnost.

VŠEOBECNÉ VÝRAZY

BU - válka, boj, válečný, bojový.

BUSHI - (buši) válečník, bojovník, původní výraz pro příslušníka japonské vojenské šlechty - samuraje.

BUSHIDO - (bušido) cesta válečníka, etický kodex bushi, tedy samurajů, který zdůrazňoval čest, odvahu, oddanost, povinnost a poslušnost.

BUDO - (budó) doslova cesta boje, název pro japonská bojová umění, se zřetelem na duchovní význam cvičení, tedy protiklad k bujutsu, kde je hlavní zřetel kladen na bojovou účelnost. Nejznámějšími z nich jsou: judo, aikido, karatedo, kendo, iaido, jodo, kyudo, kobudo. V širším významu všechna japonská bojová umění, tedy jak budo, tak bujutsu. V nejširším přeneseném významu všechna bojová umění.

BUJUTSU - (budžucu) doslova umění válečníka, umění boje, nejvýstižněji bojové dovednosti (umění ve smyslu dovednost), předchůdce budo, hlavní význam v bujutsu má účelnost bojových technik. Nejznámějšími z nich jsou: jujutsu, aikijutsu, kenjutsu, iaijutsu.

BUGEI - válečnictví, válečnické znalosti, jiný výraz pro bujutsu.

BUJIN - válečník, doslova válečný člověk, jiný výraz pro bushi.

BUKE - válečnická rodina, válečnický klan.

DÓ - cesta, výraz používaný pro duchovní význam bojového umění.

RYU - (rjú) škola, směr, styl.

DÓJÓ - (dódžó) místo, kde se cvičí bojová umění, doslova místnost pro cestu.

HONBU DOJO - (honbu dódžó) domovské dojo, tedy takové dojo, v kterém vyučuje vedoucí představitel daného stylu či školy.

BUDOKAN - centrum pro výuku budo.

BUDOKA - ten kdo cvičí bojová umění, tedy budo.

KARATEKA - ten kdo cvičí karate.

AIKIDOKA - ten kdo cvičí aikido.

JUDOKA - (džudoka) ten kdo cvičí judo.

KENDOKA - ten kdo cvičí kendo.

NINJA - (nindža) adept ninjutsu.

GI, DOGI - oblek na cvičení budo, lidově též nazývaný kimono.

KARATEGI - oblek na cvičení karate.

JUDOGI - (džudogi) oblek na cvičení judo.

OBI - pás nošený ke gi.

HAKAMA - široké plizované kalhoty, které se nosí v některých stylech bojového umění přes spodní kalhoty od gi.

KYU - (kju) žákovský stupeň technické vyspělosti, označovaný barevnými pásy obi kromě černého.

DAN - mistrovský stupeň technické vyspělosti označovaný černým pásem.

YUDANSHA - (judanša) nositel technického stupně dan.

MUDANSHA - (mudanša) doslova bez danu (mu - nic), cvičenec který není nositelem stupně dan.

RENSHI - (renši) nejnižší z trojice tradičních učitelských stupňů renshi, kioishi, hanshi, který znamenal asistenta učitele. Pro jeho získání je zpravidla podmínkou alespoň šestý dan.

KIOSHI - (kjóši) prostřední z trojice tradičních učitelských stupňů renshi, kioishi, hanshi, který znamenal učitele. Pro jeho získání je zpravidla podmínkou alespoň sedmý dan.

HANSHI - (hanši) nejvyšší z trojice tradičních učitelských stupňů renshi, kioishi, hanshi, který znamenal mistra. Pro jeho získání je zpravidla podmínkou alespoň osmý dan.

SHIHAN - (šihan) mistr.

SENSEI - (sensej) učitel, oslovení učitele - instruktora v bojovém umění.

SEMPAI - (sempaj) asistent učitele, pomocný instruktor.

KOHAI - (kohaj) tzv. mladší cvičenec, začátečník.

KAMIZA - čestné místo v dójó.

SHINZA - čestné místo v dójó, zpravidla prezentované shintoistickým oltáříkem.

ZANSHIN - (zanšin) bdělost, připravenost, stav bdělé mysli.

KI - vnitřní síla, duch, vnitřní energie člověka.

KIME - ohnisko, bod, zpevnění těla v závěru techniky a soustředění veškeré energie do tohoto jediného bodu.

KIAI - bojový výkřik.

MAAI - (maaj) vzdálenost mezi soupeři.

KIHON - základní techniky.

KIHON IDO - cvičení základní techniky v pohybu.

KATA - forma, předem určená a přesně předepsaná forma nácviku.

KUMITE - cvičení s partnerem, zápas.

YAKUSOKU KUMITE - (jokusoku kumite) předem dohodnuté cvičení s partnerem, jsou dohodnuty techniky, případně způsob.

JIYU KUMITE - (džijū kumite) volné, předem nedohodnuté cvičení s partnerem, volný zápas.

KIHON KUMITE - základní kumite, tedy základní cvičení s partnerem, může se jednat o kumite, kde jsou použity techniky v základní podobě, tedy ve formě kihon, nebo o kumite které tvoří základ daného stylu.

IPPON KUMITE - kumite na jeden krok, tedy kumite jedinou akcí.

KIHON IPPON KUMITE - základní kumite na jeden krok.

GOHON KUMITE - kumite na pět kroků, útočník provede pět útoků, obránce provádí pouze obranu a až při posledním protiútok.

OKURI KUMITE - kumite kdy útočník provede útok, obránce provede protiútok a útočník na něj opět reaguje s obranou a protiútokem.

HAPPO KUMITE - kumite proti více útočníkům.

RANDORI - cvičení s partnerem, zápas, jiný výraz pro jiyu kumite.

SHIAI - (šaj) utkání, soutěžní zápas.

SUN DOME – zastavení útoku těsně před cílem

BUNKAI - aplikace technik se soupeřem v kata.

EMBUSEN - linie pohybu, půdorys v kata

MAE - dopředu.

YOKO - (joko) stranou.

USHIRO - (uširo) dozadu.

MIGI - pravý, vpravo.

HIDARI - levý, vlevo.

GYAKU - (gjaku) opačný, protilehlý.

IRIMI - vstup do soupeře, pohyb směrem dovnitř.

SUWARI - v kleče, v sedě.

SEIZA - (sejza) sed klečmo na patách.

REI - (rej) pozdrav prováděný úklonou.

SENSEINI REI - pozdrav učiteli.

SHOMENNI REI - pozdrav čelnímu, tedy čestnému místu.

SHINZANI REI - pozdrav shinze, tedy čestnému místu v dójó.

OTAKANI REI - vzájemný pozdrav s partnerem.

RICU REI - pozdrav v postoji.

ZA REI - pozdrav v sedu klečmo na patách.

TORI - ten který provádí techniku, ten kdo útočí.

BOGYO - obrana.

KOKYU HO - (kokju hó) dechová cvičení.

MISOGI - doslova duševní pročištění, očistné meditační a dechové cvičení.

NOGARE - způsob dýchání, dechové cvičení, jiné než ibuki.

IBUKI - způsob dýchání, dechové cvičení k rozvoji energie těla.

TEGATANA - takzvaná mečová ruka, malíková hrana ruky a předloktí používaná v boji obdobně jako meč.

TAMESHI VARI - přerážecí test, přerážení předmětu úderem, nebo kopem.

TAMESHI GIRI - sekací test, přeseknutí předmětu mečem, testování mečů sekacím testem.

TATAMI - žíněnka na cvičení, původně rohože z rýžové slámy.

MAKIWARA - úderové prkno, sloužící k nácviку úderů.

ČÁSTI TĚLA

TAI - tělo

MEN - hlava, čelo.

YOKOMEN - (jokomen) spánek.

SHOMEN - (šómen) 1. čelo, 2. čelní strana.

MUNE - hrudník.

HARA - podbřišek.

SEIKA TANDEN - oblast podbřišku asi na dva prsty pod pupkem, pomyslný střed těla.

GOSHI - (goši) bok. Občas psáno (Koshi/Koshi kamae)

TE - 1. ruka, 2. původní název pro karate, který znamenal ruku.

SEIKEN - (sejken) čelo (předek) zavřené pěsti, respektive její první dva klouby, úderová plocha při úderu pěstí.

URAKEN - hřbet zavřené pěsti, také označení úderu který se touto úderovou plochou provádí.

TETSUI - malíková strana zavřené pěsti, tzv. pěst kladivo.

KENTSUI - jiný výraz pro tetsui.

SHUTSUI - (šutsui) tzv. pěst kladivo, jiný výraz pro tetsui.

TEISHO - (tejšo) dlaň (pata dlaně) otevřené ruky.

SHOTEI – (šotej) dlaň otevřené ruky, jiný název pro teisho.

HAISHU - (hajšu) hřbet otevřené ruky.

SHUTO - (šuto) malíková hrana otevřené ruky, tzv. mečová ruka.

HAITO - (hajto) palcová hrana otevřené ruky.

SEIRYUTO - (seirjutó) začátek malíkové hrany za zápěstím, tzv. volská čelist.

NUKITE - špičky natažených prstů, takzvaná ruka - kopí.

IPPON NUKITE - špička nataženého ukazováčku, tzv. jednoprstá ruka kopí.

NIHON NUKITE - špičky nataženého ukazováčku a prostředníčku, tzv. dvouprstá ruka kopí.

YONHON NUKITE - (jonhon nukite) špičky natažených prstů ukazováčku až malíčku, tzv. čtyřprstá ruka kopí.

HIRAKEN - tzv. poloviční pěst, klouby prstů jen napůl zavřené pěsti.

IPPONKEN - pěst s vysunutým kloubem ukazováku, tzv. jednokloubová pěst.

NAKADAKA IPPONKEN - pěst s vysunutým kloubem prostředníku, tzv. jednokloubová pěst prostředníku.

KAKUTO - vnější strana dovnitř ohnutého zápěstí.

KUMADE - dlaň včetně skrčených prstů, tzv. medvědí tlapa.

WASHIDE - (wašide) špičky prstů sevřených do špetky, tzv. orlí ruka, orlí zobák.

KEITO - hrana ruky od zápěstí k palci, tzv. kuřecí hřebínek.

KEN - zavřená pěst.

KAISHO - (kajšó) otevřená ruka.

KOTE - zápěstí.

WAN - paže, respektive předloktí, jiný výraz pro ude.

WANTO - meč paže, předloktí, jiný výraz pro ude.

SHUBO - předloktí, doslova hůl paže, jiný výraz pro wanto.

UDE - předloktí, jiný výraz pro wanto.

HAIWAN - horní strana (hřbet) paže, respektive hřbet předloktí.

GAIWAN - vnější strana paže, respektive vnější strana předloktí.

NAIWAN - vnitřní strana paže, respektive vnitřní strana předloktí.

SHUWAN - (šűwan) spodní strana paže, respektive spodní strana předloktí.

EMPI - loket, úder loktem.

HIJI - (hidži) loket, jiný výraz pro empi.

KOSHI - (koši) břicho chodidel za prsty.

JOSOKUTEI - (džósokutei) tzv. zvednutá noha, jiný výraz pro koshi.

SOKUTO - malíková hrana nohy, tzv. mečová noha.

KAKATO - pata.

ENSHO - (enšo) kulatá pata, jiný výraz pro kakato.

HAISOKU - (hajsoku) nárt.

SOKUTEI - chodidlo.

TSUMASAKI - špičky prstů nohou.

HIZA, HIZAGASHIRA - koleno.

SHITTSUI - (šitcui) koleno, jiný výraz pro hiza, doslova kolenní kladivo.

JODAN - (džódan) horní pásmo - hlava a krk.

CHUDAN - (čůdan) střední pásmo - od pasu ke krku.

GEDAN - spodní pásmo - od pasu dolů.

NÁZVY POSTOJŮ

ZENKUTSU DACHI - (zenkutsu dači) postoj s pokrčenou přední nohou a nataženou zadní nohou, váha mírně vepředu.

NEKOASHI DACHI - (nekoaši dači) postoj kočky, přední noha odlehčená, opřená jen o špičku.

NEKOASHI DACHI SHOMEN - (nekoaši dači šómen) postoj kočky se zadní nohou směřující dopředu.

NEKOASHI DACHI HANMI - (nekoaši dači hanmi) postoj kočky se zadní nohou vytočenou do strany.

NEKOASHI DACHI MAHANMI - (nekoaši dači mahanmi) postoj kočky se zadní nohou vytočenou dozadu.

KIBA DACHI - (kiba dači) boční postoj, takzvaný postoj jezdce na koni, chodidla rovnoběžně.

SHIKO DACHI - (šiko dači) podobný postoj jako kiba dachi, ale chodidla vytočená ven, otevřený postoj jezdce na koni.

NAIFANCHI DACHI - (najfančin dači) postoj jezdce na koni, chodidla vytočená dovnitř, jiný výraz pro uchi hachiji dachi.

TATESEISHAN DACHI - (tatesejšan dači) postoj podobný zenkutsu dachi, ale nohy v přímce za sebou.

YOKOSEISHAN DACHI - (jokosejšan dači) široký postoj, jedna noha mírně ve předu.

KOKUTSU DACHI - (kokutsu dači) postoj s oběma nohama pokrčenými a váha na zadní noze, obranný postoj.

SANCHIN DACHI - (sančin dači) tzv. postoj přesýpacích hodin.

FUDO DACHI - (fudó dači) tzv. zakořeněný postoj.

HANGETSU DACHI (hangetsu dači) tzv. postoj půlměsíce.

MUSUBI DACHI - (musubi dači) pozornostní postoj otevřený, paty u sebe špičky od sebe vytočeny ven (stoj spatný).

HEISOKU DACHI - (heisoku dači) pozornostní postoj, paty i špičky u sebe (stoj spojný).

HEIKO DACHI - (heiko dači) postoj rozkročný rovnoběžný, chodidla na šířku ramen.

HACHIJI DACHI - (hačidži dači) postoj rozkročný otevřený, chodidla na šířku ramen vytočená ven.

SOTO HACHIJI DACHI - (soto hačidži dači) jiný výraz pro hachiji dachi.

UCHI HACHIJI DACHI - (uči hačidži dači) postoj rozkročný zavřený, chodidla vytočená dovnitř, jiný výraz pro naifanchi dachi.

KOSA DACHI - (kosa dači) postoj se zkříženými nohami.

SAGI ASHI DACHI - (sagi aši dači) postoj na jedné noze.

RENOJI DACHI - (renodži dači) postoj ve tvaru písmene L.

TEIJI DACHI - (teidži dači) postoj ve tvaru písmene T.

NÁZVY KRYTŮ

JODAN UKE - (džódan uke) kryt na horní pásmo.

CHUDAN UKE - (čudan uke) kryt na střední pásmo.

GEDAN UKE - kryt na spodní pásmo.

AGE UKE - druh krytu na horní pásmo.

SOTO UKE - vnější kryt, jiný výraz pro soto ude uke.

UCHI UKE - (uči uke) vnitřní kryt, jiný výraz pro uchi ude uke.

SHUTO UKE - (šuto uke) kryt malíkovou hranou, tzv. kryt mečovou rukou.

TATE SHUTO UKE - (tate šuto uke) kryt malíkovou hranou ve vertikální poloze.

GEDAN BARAI - doslova spodní zametení, druh krytu na spodní pásmo.

MAWASHI UKE - (mavaši uke) kruhový kryt oběma rukama najednou.

JUJI UKE - (džudži uke) kryt ve tvaru písmene X překřížením rukou.

MOROTE UKE - dvojitý kryt podpořený druhou rukou.

OSAE UKE - kryt stlačením dolů dlaní nebo malíkovou hranou ruky.

TE OSAE UKE - kryt stlačením rukou, jiný výraz pro osae uke.

OTOSHI UKE - (otoši uke) kryt sražením dolů.

KAKE UKE - kryt zahákováním, při kterém je útočnickova končetina kontrolována pomocí ruky ohnuté do háku.

SHUTO KAKE UKE - (šuto kake uke) kryt zahákováním malíkovou hranou ruky.

TEKUBI KAKE UKE - kryt zahákováním pěstí s ohnutým zápěstím za hřbetem.

KAKIWAKE UKE - dvojitý kryt ze středu ven, kryt roztažením.

KAKIWAKE SHUTO UKE - (kakiwake šuto uke) kryt kakiwake uke malíkovými hranami otevřených rukou.

UDE UKE - kryt předloktím.

SOTO UDE UKE - vnější kryt předloktím.

UCHI UDE UKE - (uči ude uke) vnitřní kryt předloktím.

HAISHU UKE - (hajšu uke) kryt hřbetem ruky.

TEISHO UKE - (tejšo uke) kryt otevřenou dlaní.

NAGASHI UKE - (nagaši uke) plynulý kryt smetením - odchýlením.

HAIWAN NAGASHI UKE - (hajwan nagaši uke) kryt smetením hřbetem předloktí.

TE NAGASHI UKE - (te nagaši uke) kryt smetením rukou (dlaní).

SEIRYUTO UKE - kryt hranou ruky seiryuto.

KEITO UKE - kryt hranou ruky keito, s do strany ohnutým zápěstím.

SUKUI UKE - kryt podebráním, popotažením, zachycením.

SHO SUKUI UKE - (šó sukui uke) kryt podebráním dlaní.

MAEUDE DEAI OSAE UKE - kryt stlačením předloktí

MAEUDE HINERI UKE - kryt otočením předloktí.

SOKUMEN AWASE UKE - kombinovaný kryt oběma rukama stranou.

TEISHO AWASE UKE - dvojitý kryt spojenými dlaněmi.

TSUKAMI UKE – kryt držením

RYOSHO TSUKAMI UKE - kryt držením oběma rukama.

SOKUTEI MAWASHI UKE - obloukový kryt chodidlem.

SOKUTEI OSAE UKE - kryt stlačením chodidlem.

SOKUTO OSAE UKE - kryt stlačením hranou nohy.

SOKUBO KAKE UKE - kryt holení zahákováním.

ASHIKUBI KEKE UKE - kryt kotníkem pomocí zahákování.

NÁZVY KOPŮ

MAEGERI - kop vpřed.

YOKOGERI - kop stranou.

SOKUTOGERI - kop stranou, - název podle úderové plochy kterou se kop stranou provádí, jiný název pro yokogeri.

USHIROGERI - (uširogeri) kop vzad.

MAWASHIGERI - (mavašigeri) obloukový kop.

URAMAWASHIGERI - (uramavašigeri) obloukový kop patou.

USHIROMAWASHIGERI - (uširo mavašigeri) obloukový kop patou s otočkou.

GYAKU MAWASHIGERI - (gjaku mavašigeri) obloukový kop obrácený ven.

NIKACUKIGERI - obloukový kop ploskou chodidla dovnitř.

URA NIKACUKIGERI - obloukový kop malíkovou hranou chodidla ven.

HIZAGERI - kop kolenem.

MAEHIZAGERI - kop kolenem vpřed.

MAWASHIHIZAGERI - (mawašihizageri) obloukový kop kolenem.

TOBIGERI - kop ve výskoku.

MAE TOBIGERI - kop ve výskoku vpřed.

YOKO TOBIGERI - kop ve výskoku stranou.

MAWASHI TOBIGERI - (mawaši tobigeri) obloukový kop ve výskoku

USHIROMAWASHI TOBIGERI - (ušiomawaši tobigeri) kop ve výskoku s otočkou.

KAKATOGERI - kop patou seshora dolů, tzv. kop kladivo.

KINGERI - švihový kop nártem dopředu, nejčastěji směřující na genitálie.

FUMIKOMI - dupnutí, kop dupnutím.

FUMIKIRI - kop seknutím dolů, jiný výraz pro gedan yokogeri.

KEKOMI - přímý kop, na rozdíl od keage.

KEAGE - kyvadlový (švihový) kop, na rozdíl od kekomi.

MAEGERI KEAGE - švihový kop vpřed.

MAEGERI KEKOMI - přímý kop vpřed.

YOKOGERI KEAGE - švihový kop stranou.

YOKOGERI KEKOMI - přímý kop stranou.

NIDAN GERI - dvojitý kop.

NAMI GAESHI – (nami gaeši) tzv. kop vracející se vlna.

NÁZVY ÚDERŮ A SEKŮ

JODAN CUKI - (džódan cuki) úder na horní pásmo.

CHUDAN CUKI - (čůdan cuki) úder na střední pásmo.

GEDAN CUKI - úder na spodní pásmo.

OICUKI, JONCUKI - (ojcuki, džoncuki) úder přední rukou, nad nohou která je vepředu (úder stejnostranný).

GYAKUCUKI - (gjakucuki) úder zadní rukou, nad nohou která je vzadu (úder různostranný).

MAWASHICUKI - (mavašicuki) obloukový úder, dlouhý hák.

NAGASHICUKI - (nagašicuki) úder cuki se současným úhybem taihiraki, zadní noha zakročí a boky a ramena vytočíme do roviny s úderem.

TOBIKOMICUKI - úder s výpadem, skočení do úderu.

GYAKUTOBIKOMICUKI - výpad, skočení do úderu gyakucuki.

KIZAMI CUKI - prodloužený úder s vytočením ramen.

KAGICUKI - hákový úder, krátký hák.

AGECUKI - úder zespoda nahoru, zvedák.

CHOKUCUKI - (čokucuki) přímý úder s rotací ruky o 180 stupňů.

TATECUKI - úder s rotací o 90 stupňů, pěst ve vertikální poloze.

URACUKI - krátký úder bez rotace.

JONCUKI NOTSUKOMI - (džoncuki notsukomi) úder oicuki s nahnutím těla dopředu.

GYAKUCUKI NOTSUKOMI - úder gyakucuki s nahnutím těla dopředu

MOROTECUKI - úder obouma rukama současně (dvojitý úder).

YAMACUKI - (jamacuki) dvojitý široký úder oběma rukama ve tvaru písmene U na horní a spodní pásmo najednou.

AWASECUKI - dvojitý přímý úder oběma rukama ve tvaru písmene U.

HASAMI CUKI - tzv. nůžkový úder, rukama proti sobě.

HEIKO CUKI - obouruční paralelní přímý úder.

RENCUKI - vícenásobný střídavý úder (střídavě oběma rukama).

DANCUKI - opakovaný úder (tou samou rukou rychle za sebou).

YOKO MAWASHI UCHI - (joko mawaši uči) obloukový sek stranou, jakýkoliv obecně.

TATE MAWASHI UCHI - (tate mawaši uči) obloukový sek vertikálně, obecně jakýkoliv.

SHUTO UCHI - (šuto uči) sek malíkovou hranou otevřené ruky.

SHUTO YOKOMEN UCHI - (šuto jokomen uči) sek shuto směřující horizontálně do strany, ruka dlaní dolů.

SHUTO GAMEN UCHI - (šuto gamen uči) sek shuto směřující horizontálně dovnitř, ruka dlaní nahoru.

SHUTO OTOSHI UCHI - (šuto otoši uči) sek shuto vertikálně dolů.

UCHI SHUTO MAWASHI UCHI - jiný název pro shuto yokomen uchi.

SOTO SHUTO MAWASHI UCHI - jiný název pro shuto gamen uchi.

HAITO UCHI - (hajto uči) sek palcovou hranou otevřené ruky.

URAKEN UCHI - (uraken uči) sek hřbetem zavřené pěsti.

YOKOURAKEN UCHI - (jokouraken uči) horizontální sek stranou typu uraken.

TATEURAKEN UCHI - (teteuraken uči) vertikální sek typu uraken.

SHOMEN URAKEN UCHI - (šomen uraken uči) sek uraken dopředu, ruka směřuje kolmo k zemi.

FURI UCHI, FURI URAKEN UCHI - (furi uči) sek uraken zvenčí dovnitř, ruka přetočená palcem dolů.

TETSUI UCHI - (tecui uči) sek malíkovou stranou zavřené pěsti, takzvaný úder pěstí jako kladivem.

KENTSUI UCHI - (kencui uči) jiný výraz pro tetsui uchi.

YOKOTETSUI UCHI - (jokotecui uči) horizontální sek stranou typu tetsui.

TATETETSUI UCHI - (tatetecui uči) vertikální sek typu tetsui.

TETSUI UCHI YOKOMAWASHI - (tecui uči jokomawaši) horizontální sek typu tetsui, jiný výraz pro yokotetsui uchi.

TETSUI UCHI TATEMAWASHI - (tecui uči tatemawaši) vertikální sek typu tetsui, jiný výraz pro tatetetsui uchi.

EMPI UCHI - (empi uči) sek loktem, lze říci též úder loktem.

HIJI ATE - úder loktem, jiný výraz pro empi uchi.

MAE EMPI UCHI - (mai empi uči) úder loktem vpřed.

YOKO EMPI UCHI - (joko empi uči) úder loktem stranou.

MAWASHI EMPI UCHI - (mawaši empi uči) obloukový úder loktem.

USHIRO EMPI UCHI - (uširo empi uči) úder loktem vzad.

TATE EMPI UCHI - (tate empi uči) úder loktem vzhůru, jiný výraz pro age empi uchi.

AGE EMPI UCHI - (age empi uči) úder loktem vzhůru, jiný výraz pro tate empi uchi.

OTOSHI EMPI UCHI - (otoši empi uči) úder loktem dolů.

MAE HIJI ATE - (mai hidži ate) úder loktem vpřed, jiný výraz pro mae empi uchi.

YOKO HIJI ATE - (joko hidži ate) úder loktem stranou, jiný výraz pro yoko empi uchi.

OTOSHI HIJI ATE - (otoši hidži ate) úder loktem dolů, jiný výraz pro otoshi empi uchi.

USHIRO HIJI ATE - (uširo hidži ate) úder loktem vzad, jiný výraz pro ushiro empi uchi.

NÁZVY TECHNIK VŠEOBECNÉ

ATEMI - úder, rána, rozdrčení.

KANSETSU - páčení, páka.

NAGE - hod, podraz.

TOBI - skok.

CUKI - přímý úder, úder jehož dráha je shodná s osou předloktí, často je termínem cuki označován přímý úder zavřenou pěstí, takzvané seiken cuki, i když to je vlastně pouze jeden druh cuki.

UCHI - (uči) sek, úder jehož dráha jde po oblouku v určitém úhlu k ose předloktí.

GERI, KERI - kop nohou.

UKE - 1. kryt. / 2. ten který přijímá techniku, ten kdo se brání.

OSAE - (osaj) kontrola tlačení, ovládnutí.

ZHIME - (žime) škrcení.

WAZA - technika.

KOGEKI WAZA - útočná technika.

BOGYO WAZA - (bogjó vaza) obraná technika.

ATEMI WAZA - technika úderů, drtící technika.

CUKI WAZA - technika přímých úderů.

UCHI WAZA - (uči vaza) technika seků.

GERI WAZA - technika kopů.

UKE WAZA - technika krytů.

KANSETSU WAZA - technika páčení.

NAGE WAZA - technika hodů, porazů.

OSAE WAZA - technika držení.

ZHIME WAZA - (žime vaza) technika škrcení.

UKEMI WAZA - technika pádů.

DACHI WAZA - (dači vaza) technika postojů.

TE WAZA - technika rukou.

ASHI WAZA - (aši vaza) technika nohou.

TACHI WAZA - (tači vaza) techniky ve stoje.

SUWARI WAZA - techniky v kleče.

RENRAKU WAZA - kombinace technik.

JIYU WAZA - (džijů vaza) volné techniky, předem neurčené techniky, volný trénink.

HANMI - postoj, postavení, poločelní postoj (jedna noha vpřed).

MIGI HANMI - pravý postoj.

HIDARI HANMI - levý postoj.

AI HANMI - (aj hanmi) stát ve stejném postoji jako soupeř.

GYAKU HANMI - (gjaku hanmi) stát v opačném postoji než soupeř.

DACHI - (dači) postoj.

SHIZENTAI - (šizentai) přirozený postoj.

KAMAE - bojový střeh.

AYUMI ASHI - (ajumi aši) chůze se střídáním nohou.

SURI ASHI, SURIKOMI ASHI - (suri aši) posun dvěma menšími kroky, bez změny vzájemného postavení nohou.

OKURI ASHI - (okuri aši) druh suri ashi, kdy pohyb začíná zadní noha.

TAI HIRAKI - úhyb částečným obratem.

TAI SABAKI - (taj sabaki) úhyb tělem.

TENKAN - zakročení nohou po oblouku, jeden ze základních pohybů v aikido.

IRIMI TENKAN - krok dopředu (vstup) a kruhové zakročení, jeden ze základních pohybů v aikido.

SHIKKO - (šikó) chůze po kolenou.

UKEMI - pády.

MAE UKEMI - pád vpřed.

YOKO UKEMI - (joko ukemi) pád stranou.

USHIRO UKEMI - (uširo ukemi) pád vzad.

ZENPO UKEMI - pád vpřed na ruce bez kotoulu.

ZENPO KAITEN UKEMI - pád vpřed kotoulem, jiný název pro maeukemi.

KIRI, GIRI - sek, respektive řez mečem.

METSU BUSHI - (metsu buši) - doslova zničení očí, šokový úder mezi soupeřovi oči.

KUZUSHI - (kuzuši) vychýlení soupeře.

KESA GATAME - vrchní obětí, způsob držení soupeře na zemi.

TURIFUNE - tak zvané veslování, průpravné cvičení v aikido.

HIKITE - poloha ruky v náprahu u boku.

MIZU NAGARE - poloha předloktí jako pro stékající kapku vody.

POVELY

YOI - (joj) pozor, připravte se.

HAJIME - (hadžime) začněte.

YAME - (jame) přerušte, zastavte cvičení.

MATE - zastavte, stejně jako yame.

MAWATE - otočte se.

DODZO - prosím ve smyslu můžete začít, cvičte.

SUZUKETE - pokračujte.

ICHI, NI, SAN, SHI, GO, ROKU, SHICHI, HACHI, KYU, JU - (ič, ny, san, či, go, roku, šiči, hači, kjů, džů) počítání od jedné do deseti, čtyři lze říct též yon (jon).